

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«СӘМӘКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«29» июнь_2026 ел

Сәмәкәй авылы

№ 8/2

**Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Сәмәкәй авыл жирлегенен
коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерү программасын раслау
турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131 номерлы Федераль законның 17 статьясындагы 1 өлешенен 6.1 пункты, «жирлекләрнең, шәһәр округларының коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 14.06.2013 елгы 502 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Семекәй авыл жирлеге Уставы, Семекәй Советы Тукай муниципаль районы авыл жирлеге

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Сәмәкәй авыл жирлегенен коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерү программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru).
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Тукай муниципаль районының Сәмәкәй авыл жирлеге башлыгы Усманов и. М.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет Рәисе

И.М.Усманов

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СӘМӘКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ
КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРАНЫ
КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ
2035 елга кадәр**

Сәмәкәй авылы

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа исеме	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СӘМӘКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРАНЫ КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ 2035 ЕЛГА КАДӘР
Программаны эшләү өчен нигез	Сәмәкәй авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә Сәмәкәй авыл жирлеге халкын коммуналь челтәрләрен сыйфатлы хезмәт күрсәтүләре һәм норматив сыйфатлы эчәр су белән житәрлек күләмдә тәмин итү, шул нигездә халыкның сәламәтлеген яхшырту һәм социаль-икътисадый вәзгыятьне савыктыру мәсьәләләрен хәл итү турында күрсәтмәсе.
Программаны төп эшләүчеләр	Сәмәкәй авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның заказчысы	Сәмәкәй авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп чараларын башкаручылар	Сәмәкәй авыл жирлеге башкарма комитеты, районның коммуналь комплексы оешмалары, башка оешмалар
Программаның максатлары	Авыл жирлеге халкын коммуналь челтәрләрен сыйфатлы хезмәт күрсәтүләре һәм норматив сыйфатлы эчәр су белән житәрлек күләмдә тәмин итү; шул нигездә халыкның сәламәтлеген торышын яхшырту; Сәмәкәй авыл жирлеге территориясендә социаль-экологик хәлне савыктыру.
Программаның бурычлары	- әлеге программа максатларына ирешү өчен финанс, матди-техник ресурсларны, житештерү потенциалын берләштерү; - үзәкләштерелгән су белән тәмин итү объектларында су сыйфаты күрсәткечләренә санитария нормалары таләпләренә туры килүен тәмин итү өчен гомуми төзелеш эшләре үткәру; - ташландык суларны агызу объектларында гомуми төзелеш эшләрен башкару; - суны экономиялә тотуга юнәлдерелгән чаралар үткәру; - торак пунктларда автоном су чыганакларында су әзерләү һәм зарарсызландыру технологияләрен кертү эшен дәвам итү - торак пунктларда төче су ятмаларын барлау һәм скважиналарны төзекләндерү - суүткәргеч челтәрләрен һәм су белән тәмин итү системаларын реконструкцияләү.

Программаны гамэлгэ ашыру сроклары һәм этаплары	2026 – 2035 г.г.
Программаны финанслауга ихтыяж күлэмнәре	Эшлэнгән программа нигезендә
Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру	Эшлэнгән программа нигезендә
Программаны гамэлгэ ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре һәм социаль-иқътисадый нәтижәлелек күрсәткечләре	Программаны гамэлгэ ашыру түбәндәге күрсәткечләргә ирешүне тәмин итәргә тиеш: торак төзелеше күләмнәрен ел саен 0,5 мең кв. м. кадәр арттыру; халыкның су куллану күләмен тәүлегенә 105 литрдан 140 литрга житкерү

Әлеге программада кулланыла торган төп төшенчэләр

- 1) коммуналь комплекс оешмасы-жылылык, су белән тээмин итүне, ташландык суларны агызуны һәм чистартуны тээмин итү максатларында товарлар житештерү (хезмәтләр күрсәтү) өчен файдаланыла торган (файдаланыла торган) инженерлык инфраструктурасын эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы һәм (яисә) каты көнкүреш объектларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланыла торган объектларны эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы барлык оештыру-хокукый рәвешләрендәге юридик зат калдыклар;
- 2) инженерлык инфраструктурасы-муниципаль берәмлекләр территорияләре чикләрендә урнашкан (тулысынча яисә өлешчә) һәм шушы муниципаль берәмлекләрнең кулланучылар ихтыяжлары өчен билгеләнгән Жылылык, су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу һәм чистарту өлкәсендә файдаланыла торган житештерү һәм мөлкәт объектлары, шул исәптән торба үткәргечләр, электр тапшыру линияләре һәм башка объектлар жыелмасы;
- 3) каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланыла торган объектлар-каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен турыдан-туры файдаланыла торган объектлар;
- 4) коммуналь комплекс оешмасының житештерү программасы - әлеге оешманың жылылык, су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу һәм чистарту, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өлкәсендә аның тарафыннан товарлар житештерүне (хезмәтләр күрсәтүне) тээмин итү буенча эшчәнлек программасы, ул әлеге оешма тарафыннан файдаланыла торган инженерлык инфраструктурасын һәм (яисә) утильләштерү өчен файдаланыла торган объектларны реконструкцияләү чараларын үз эченә ала (каты көнкүреш калдыкларын күмү) (алга таба шулай ук-житештерү программасы);
- 5) муниципаль берәмлекнен коммуналь инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы - каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланыла торган коммуналь инфраструктураны һәм объектларны төзү һәм модернизацияләү программасы, ул әлеге системаларны һәм объектларны торак һәм сәнәгать төзелеше ихтыяжлары нигезендә үстерүне, кулланучылар өчен житештерелә торган товарларның (күрсәтелә торган хезмәтләрнең) сыйфатын яхшыртуны, муниципаль берәмлек территориясендә экологик хәлне яхшыртуны тээмин итә (алга таба - инженерлык инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы);
- 6) коммуналь инфраструктураны үстерү буенча коммуналь комплекс оештыруның инвестиция программасы-коммуналь комплексны оештыру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә торган, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын гамәлгә ашыру максатларында көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланыла торган коммуналь инфраструктура һәм объектлар төзүне һәм (яисә) модернизацияләүне финанслау программасы (алга таба шулай ук-инвестиция программасы);
- 7) коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифлар - коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләренә исәпкә алмыйча, алар житештерә торган товарлар (күрсәтелә торган хезмәтләр) өчен коммуналь комплекс оешмалары

белән исәп-хисаплар башкарыла торган һәм кулланучылар өчен бәягә (тарифка) кертелә торган бәя ставкалары;

8) кулланучылар өчен бәяләр (тарифлар) - кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләренә исәпкә алмыйча, су белән тәмин итүне, ташландык суларны агызуны һәм чистартуны, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерүне (күмүне) тәмин итү максатларында товарлар житештерүне (хезмәтләр күрсәтүне) тәмин итүче коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларны үз эченә алган бәя ставкалары;

9) яңа төзелә торган (реконструкцияләнә торган) күчемсез мәлкәт объектларын (биналарны, төзелмәләренә, корылмаларны, башка объектларны) коммуналь инфраструктурага тоташтыру тарифы-күрсәтелгән күчемсез мәлкәт объектларын инженер-техник тәмин итү чөптәләренә тоташтыру өчен түләүне барлыкка китерә торган бәя ставкасы (алга таба-коммуналь инфраструктура системасына тоташтыру тарифы);

10) коммуналь комплексны оештыруның коммуналь инфраструктурага тоташтыруга тарифы - коммуналь комплексны оештыру өчен билгеләнә торган һәм коммуналь комплексны оештыруның инвестиция программасын финанслау өчен кулланыла торган бәя ставкасы (алга таба шулай ук-коммуналь комплексны оештыруның тоташтыруга тарифы);

11) инженер-техник тәмин итү чөптәләренә тоташтырган өчен түләү - бина, төзелеш, корылма, башка объект төзүне гомуми ашыручы затлар кертә торган түләү, шулай ук бинаны, төзелешне, корылманы, башка объектны реконструкцияләүне гомуми ашыручы затлар кертә торган түләү, әгәр әлеге реконструкция реконструкцияләнә торган бинаның, корылманың куллану йөкләнешен арттыруга китерсә, корылма, башка объект (алга таба шулай ук - тоташтыру өчен түләү);

12) кулланучылар өчен бәягә (тарифка) өстәмә - кулланучыларның коммуналь комплекс оешмалары белән исәп - хисап ясаганда исәпкә алына торган, коммуналь комплекс оешмаларының инвестиция программаларын финанслау максатларында билгеләнә торган һәм аның гомуми күләме коммуналь инфраструктураны үстерү буенча инвестиция программаларын гомуми ашыручы коммуналь комплекс оешмаларының товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмә суммасына туры килә торган бәя ставкасы (алга таба шулай ук-кулланучылар өчен бәягә (тарифка) өстәмә);

13) коммуналь комплексны оештыру товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмә-кулланучылар өчен бәягә (тарифка) өстәмә нигезендә коммуналь комплексны оештыру өчен билгеләнә торган бәя ставкасы үл житештерә торган товарлар (күрсәтелә торган хезмәтләр) өчен күрсәтелгән оешма белән исәп-хисаплар ясаганда исәпкә алына һәм коммуналь комплексны оештыруның инвестиция программасын финанслау өчен кулланыла;

14) тарифлар һәм өстәмәләр - коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә Тарифлар, инженерлык инфраструктурасына тоташтыруга тарифлар, коммуналь комплекс оешмаларының тоташтыруга тарифлары, шулай ук Коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләр һәм кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) Федераль «коммуналь комплекс оешмаларының тарифларын жайга салу нигезләре турында» 2004 елның 30 декабрдәге 210-ФЗ номерлы законы (2005 елның 26

декабрдәге Федераль закон редакциясендә) No 184-ФЗ) һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган кагыйдәләр белән;

15) коммуналь комплексны оештыруның житештерү программасы һәм инвестиция программасы үтәлешен мониторинглау-коммуналь комплексны оештыруның житештерү программасы һәм инвестиция программасы үтәлеше турындагы мәгълүматны, шулай ук каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланыла торган коммуналь инфраструктураны һәм объектларның торышы һәм үсеше турындагы мәгълүматны вакытлыча жыю һәм анализлау;

16) коммуналь комплекс оешмалары товарларын һәм хезмәт күрсәтүләрен кулланучыларның файдалана алуы - кулланучылар өчен бәяләрне (тарифларны) һәм кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләргә исәпкә алып, коммуналь комплекс оешмаларының тиешле товарларын һәм хезмәт күрсәтүләрен кулланучыларның сатып алу һәм түләү мөмкинлеген;

17) жылылык, су белән тәмин итү, су агызу, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өлкәсендә коммуналь комплекс оешмалары товарларын һәм хезмәт күрсәтүләрен кулланучылар-шартнамә буенча электр һәм жылылык энергиясен, суны, каты көнкүреш калдыкларын агызу һәм утильләштерү (күмү) буенча хезмәт күрсәтүләргә үз хужалык - көнкүреш һәм (яисә) житештерү ихтыяжлары өчен сатып алучы затлар (алга таба-кулланучылар). Торак секторында жылылык, су белән тәмин итү, су агызу, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өлкәсендә күрсәтелгән оешмаларның товарларын һәм хезмәт күрсәтүләрен кулланучылар булып:

а) күпфатирлы йортларда-әлеге күпфатирлы йорттагы урыннардан файдаланучы затларга коммуналь хезмәтләр күрсәтү өчен югарыда күрсәтелгән товарларны һәм хезмәт күрсәтүләргә сатып алучы торак милекчеләргә ширкәтләргә, идарәчә оешмалар яисә күпфатирлы йортка урыннар милекчеләргә турыдан-туры идарә иткән очракта күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләргә;

б) торак йортта-шушы йортның милекчесе яисә коммуналь хезмәтләр күрсәтүчегә үл вәкаләт биргән зат;

18) коммуналь комплекс оештыруның финанс ихтыяжлары - коммуналь комплекс оештыруның коммуналь инфраструктураны үстерү буенча житештерү программасын һәм (яисә) инвестиция программасын үтәү өчен кирәкле тарифлар һәм өстәмәләр буенча коммуналь комплекс оештыру товарларын (хезмәтләр күрсәтүне) реализацияләүдән акчалар күләменен исәп-хисап күрсәткечләре.

Муниципаль берәмлеккә кыскача характеристика

Сәмәкәй авыл жирлегенә «Тукай муниципаль районы «муниципаль берәмлегенен һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренен территорияләргә чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 42-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелгән.

Сәмәкәй авыл жирлегенә составына әлеге канун нигезендә түбәндәгеләр керә: Сәмәкәй авылы (административ үзәк, ул Чаллы шәһәренен район үзәгеннән 40 км ераклыкта урнашкан), Күгәш авылы, Сәет авылы һәм Үргүдә авылы. Жирлек Татарстан Республикасының көнчыгышында, Тукай муниципаль районының көнчыгыш өлешендә урнашкан. Сәмәкәй авыл жирлегенә көнчыгышта Минзәлә районының Наратлыкичы, көньякта Хужәмәт авыл жирлекләргә, көнбатышта

Тукай муниципаль районының Князево, төньякта Иске Абдул авыл жирлекләре белән чиктәш.

Сәмәкәй авыл жирлегенен гомуми мәйданы 6622,7 га тәшкит итә, шул исәптән торак пунктларның мәйданы 186,4 га, шулардан: Сәмәкәй авылы - 78,7 га (шул исәптән 34,019 га Чаллы шәһәренен күп балалы гаиләләренә индивидуаль торак төзелеше өчен бирелгән жир кишәрлекләре), Күгәш авылы - 33,7 га, Сәет авылы - 40,8 га, үргүдә авылы-33,8 га.

Жирлектә бер гомуми белем бирү мәктәбе, Бер Балалар бакчасы, авыл мәдәният йорты, бер авыл клубы, ике китапханә, ике фельдшер-акушерлык пункты, почта бүлекчәсе, «Кама «агрофирмасы» ЖЧЖ, «Ирек» ПК, «Шильна»ПК авыл хужалыгы предприятиеләре бар.

Жирлектә массакүләм ял итү (Сабантуй үткәру өчен) зоналары бар.

1.1.Инженерлык инфраструктурасынын торышы

Су белән тәэмин итү

Сәмәкәй авыл жирлеген хужалык-эчә торган су белән тәэмин итүнең төп чыганагы булып жир асты сулары тора. Халык суны артезиан скважиналарыннан да, чишмәләрдән дә файдалана. Халыкка хезмәт күрсәтә торган су белән тәэмин итүнең гамәлдәге барлык системалары мөстәкыйль (һәр торак пункт өчен эшләнгән) һәм бер-берсе белән берничек тә бәйлә түгел.

Сәмәкәй авыл жирлегенен су белән тәэмин итү системасы корылмалары турындагы гомуми мәгълүматлар Сәмәкәй, Күгәш, Сәет авыллары таблицасында китерелгән.

Наименование сельского поселения, населенного пункта	Кол-во родников, шт.	Кол-во скважин, шт.	Производительность скважин, м³/сут	Наличие ЗСО, шт.	Кол-во ВВ/емкость, шт.	Протяженность сетей водопровода, км/ % ветхости
Семекеевское СП	1	3	210	3	3/-	13,41
с. Семекеево	1	1	80	1	1/-	4,278
д.Кугашево	-	1	50	1	1/-	1,263
д.Сайтово и д. Ургуда	-	1	80	1	1/-	7,869

Тикшерелгән лаборатор күрсәткечләр буенча торак пунктлар скважиналарыннан су СанПиН 2.1.4.1074-01 таләпләренә туры килә.

Янгынга каршы су запасы су башняларында саклана. Су башнясы поселокның су куллануын көйли, чөлтәрдә кирәкле басым ясый, шулай ук 10 минутлык янгынга каршы су запасын саклый.

Житештерү билгеләнешендәге объектларны һәм агросәнәгать комплексын су белән тәэмин итү үз су белән тәэмин итү чыганаclarыннан (артезиан скважиналарыннан) гамәлгә ашырыла.

Суүткәргеч чөлтәренен проблемалы характеристикалары булып:

суүткәргеч чөлтәренен искерүе һәм искерүе, арматураның тузуы. Шуна бәйлә рәвештә еш кына аварияләр һәм агып чыгулар була, һәм шуның нәтижәсендә үз ихтыяжларына су югалтулар арта.;

корыч суүткәргечләрнен коррозиясе аркасында сунын икенчел пычрануы.

Канализация

Сәмәкәй авыл жирлегендә су агызунын үзәкләштерелгән системасы юк.

Халыкның төп өлеше су үткәрми торган стеналы һәм төбе булган калкулыктардан файдалана. Индивидуаль төзелеш йортларында чокырларны мөстәкыйль ысул белән ясыйлар.

Сәмәкәй авылында 562м канализация челтәре бар.

№ п/п	Параметры	Показатель
1	Наименование населенного пункта	н.п. Семеево
2	Наличие очистных сооружений, дата постройки, тип	не имеется
3	Количество водопользователей (фактическое), пользующихся услугой водоотведения	50
4	Количество фактического водопотребления (расход, м3/сут)	6,0
5	Количество стоков, м3/сут	4,31
6	Наличие централизованного горячего водоснабжения	не имеется
7	Наличие канализационных сетей	
7.1.	длина коллектора, м.	0,562
7.2.	диаметр коллектора	Ф225мм пэ=0.562км,
7.3.	напорная сеть подачи стоков на очистные сооружения	-
7.4.	самотечная сеть подачи стоков на очистные сооружения	0,562 км
7.5.	степень износа канализационных сетей, %	90%
8	Место осуществления сброса очищенной воды	отстойники-накопители

Территорияне санитар чистарту

Бу бүлектә каты һәм сыек көнкүреш калдыкларын оештыру, жыю, бетерү, зарарсызландыру, шулай ук поселок территорияләрен жыештыру мәсьәләләре карала.

Атмосфера һавасын, су ресурсларын саклау, зарарлы йогынты чыганаclarын ачыклау, утильләштерелми торган сәнәгать калдыкларын бетерү, зарарсызландыру мәсьәләләре «әйләнә-тирә мохитне саклау»бүлегендә карала.

Гамәлдәге төзелеш каты көнкүреш калдыклары барлыкка килү чыганагы булып тора. Аларны шартлы рәвештә 4 нче һәм 5 нче класслы куркынычлы калдыктарга кертергә мөмкин. Көнкүреш калдыклары Чаллы шәһәре янындагы санкцияләнган чүплекләргә чыгарыла.

Жылылык белән тәмин итү

Сәмәкәй авыл жирлеге территориясендә Сәмәкәй, Күгәш, Сәет, Үргүдә авыллары урнашкан.

Хәзерге вакытта усадьба төзелешен жылыту жылылык белән тәмин итүнең локаль чыганакларыннан - түбән басымлы табигый газда эшләүче бер контурлы индивидуаль көнкүреш казаннарыннан башкарыла.

Сәмәкәй авыл жирлегенен жәмәгать учреждениеләре (УББМ, д/с, ФАП, мәдәният йорты) блоклы котельныйдан 100 кВт һәм аннан да азрак файдаланалар. Авылда булган котельныйларга мәгълүматлар бирелмәгән.

Газ белән тәмин итү

Бүгенге көндә Сәмәкәй авыл жирлеген газ белән тәмин итү югары басымлы магистраль газүткәргечтән, бүлгеч газүткәргечләр һәм «Сәмәкәй»ГРС газ бүлү станциясе аша башкарыла.

Сәмәкәй авыл жирлегенен авыл торак пунктларына табигый газ ГРСТАН Бистәара югары басымлы газүткәргечләр буенча газ бүлү пунктларына (ГРП, ШРП) кадәр бирелә. Аннары түбән басым челтәрләре буенча турыдан-туры кулланучыга.

Электр белән тәмин итү

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Сәмәкәй авыл жирлеген электр белән тәмин итү югары вольтлы подстанцияләрдән башкарыла:

ПСда РУ саны подстанциянең көчәнеш дәрәжәләре санына туры килә.

Сәмәкәй авыл жирлеге торак пунктларын ТП һәм КТП электр белән тәмин итү 10 кВ һава сукмагы һәм КЛ белән башкарылган.

Терәкләр тибы тимер-бетон һәм тимер кушымталы агачтан. Физик хәле канәгатьләнәрлек. Терәкләрне алыштыру таләп ителми. Электр энергиясен тапшыруның барлык линияләре дә үзара резервлана.

Сәмәкәй авыл жирлеге электр челтәрләренен схемалы чишелешенен гамәлдәге тибы – божра һәм радиаль. Әлеге схемалар торак пунктларны һәм сәнәгать производстволарын электр белән тәмин итү категориясен тиешле дәрәжәдә тәмин итә һәм көчле үзгәртеп корулар таләп итми.

РФ Хөкүмәтенен 31.08.06 № 530 карары нигезендә, анда актив һәм реактив куәтләр куллану нисбәте күрсәткечләрен исәпләү тәртибе расланган, кулланучыда косинусның әлеге күрсәткечен саклау чараларын күздә тотарга кирәк. Актив һәм реактив егәрлек арасындагы аерма үзгәргән очракта $\cos \varphi$ косинусын 0,94 чикләрендә тоту чараларын күздә тотарга.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Инженерлык инфраструктурасын үстерү гамәлләре

1. Су белән тәмин итү

Килеп туган вәзгыятьтә жирлек халкын эчәр су белән тәмин итү проблемасын хәл итү өчен дәүләт хакимияте органнары, муниципаль

берәмлекләрнең авыл һәм шәһәр жирлекләре органнары, кызыксынган оешмалар катнашында жир асты суларының барланган запасларын үзләштерүне көчәйтергә, яңа чыганаclarны ачыклау эшләрен киңәйтергә кирәк. Моннан тыш, авыл торак пунктларында автоном су чыганаclarы төзү практикасын давам итергә, су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу буенча капитал объектлар төзөргә, гамәлдәге су белән тәмин итү системаларын реконструкцияләргә һәм гамәлдәге су әзерләү корылмаларында нәтижәле техник чишелешләр кертергә кирәк.

Әлеге программаның максатлары булып:

- Сәмәкәй авыл жирлегә халкын норматив сыйфатлы эчәр су белән житәрлек күләмдә тәмин итү;
- шушы нигездә халыкның сәламәтлегә торышын яхшырту;
- Сәмәкәй авыл жирлегә территориясендә социаль-экологик хәлне яхшырту.

Программаның бурычлары:

- әлеге программа максатларына ирешү өчен финанс, матди-техник ресурсларны һәм житештерү потенциалын берләштерү;
- үзәкләштерелгән су белән тәмин итү объектларында су сыйфаты күрсәткечләренә санитария нормалары таләпләренә туры килүен тәмин итү өчен гомуми төзелеш эшләре үткөрү;
- суны экономиялә тотуга юнәлдерелгән чаралар үткөрү;
- Сәмәкәй авыл жирлегендә автоном су жыю чыганаclarында су әзерләү һәм зарарсызландыру технологияләрен керту эшен давам итү;
- жирлекнең торак пунктларында төче су ятмаларын барлау һәм скважиналарны төзекләндерү;
- суүткәргеч челтәрләрен һәм су белән тәмин итү системаларын реконструкцияләү.
- торак секторын үстерү һәм торак төзелеше өчен жир кишәрлекләрен комплекслы үзләштерү өчен шартлар тудыру;
- халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтүен сыйфатын һәм ышанычлылыгын күтәрү, гамәлдәге төзелеш урыннарында аларның торышын яхшыртуның һәм торак төзелеше күләмнән арттыруның максатчан параметрларын тәмин итү өчен коммуналь инфраструктураны үстерү һәм модернизацияләү мөмкинлекләрен тәмин итү.

Гомуми су куллану торак һәм жәмәгать биналарында хужалык-эчү ихтияжларына, тышкы янгын сүндерүгә, урамнарда һәм яшел үсентеләргә су сибүгә тотылуны үз эченә ала.

Халыкның хужалык-эчү ихтияжларына исәпләнгән Су чыгымнары 2.04.02-84* п.2.1 буенча кабул ителгән биналарны (санитария-техник жиһазларны) төзекләндерү дәрәжәсенә һәм су куллануның тәүлеклек һәм сәгать тигезсезлеге коэффициентларына бәйле рәвештә бер кешегә су куллану нормаларынан чыгып исәпләнә. Суны чагыштырмача куллану хужалык-эчү һәм көнкүреш ихтияжларына жәмәгать биналарындагы су чыгымнарын үз эченә ала.

Тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм торак пунктта бер үк вакытта янгыннар саны СНИП 2.04.02-84* 5 таблицасы нигезендә халык санына һәм төзелеш катларына бәйле рәвештә кабул ителгән һәм гамәлдәге хәлгә һәм

генераль планын гамәлгә ашыруның барлык срокларына 5л/с (су чыгымы 5 л/с булган 1 янгын) тәшкил итәчәк. Янгынны сүндерү вакыты-3 сәгать. 8.13130.2009 СІПА ярашлы, 50 кешедән ким булган очракта янгын сүндерү каралмаган.

Урамнарға һәм яшел үсентеләргә су сибү нормасы СНиП 2.04.01 - 85* 3 нче таблица 1 нче искәrmә буенча кабул ителгән һәм 1 кешегә тәүлегенә 60 л тәшкил итәчәк.

Гамәлдәге хәлгә, генераль планын гамәлгә ашыруның барлык срокларына исәп-хисап нәтижеләре таблицада күрсәтелгән.

Су куллануның чагыштырма нормалары

№ пп	Степень благоустройства жилых домов	л/сут
1	Здания, оборудованные внутренним водопроводом, канализацией, централизованным горячим водоснабжением	250
2	Тоже с местными водонагревателями	190
3	Тоже без ванн	120
4	Дома с водопользованием из водоразборных колонок	40

Су белән тәмин итүне үстерүнең төп юнәлешләре-жирлек халкын эчәр сыйфатлы су белән өзлексез тәмин итү, системаларның ышанычлылыгын арттыру, челтәрләрдә аварияләр санын киметү, челтәрләрнең үткәрү сәләтен арттыру, су югалтуларны киметү.

Үсеш концепциясен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге чараларны үтәү карала:

1. Күгәш авылында беренче чиратта яна скважина бораулау;
2. Сәмәкәй авылында 2036 елга кадәр су жыю манараларын һәм савытларны реконструкцияләү;
3. Сәмәкәй авылындагы насос жайланмаларын 2030 елга кадәр алыштыру;
4. торак пунктларны үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы белән тәмин итү, янгын гидрантлары урнаштырып һәм турыдан-туры торак йортларга һәм халыкка хезмәт күрсәтү предприятиеләренә су кертәп, урамнар буйлап божралы суүткәргеч челтәре оештырып;
5. Сәмәкәй авылында – 4,278 км, Күгәш авылында – 1,263 км заманча технологияләр нигезендә заманча материаллардан торбалар кулланып су белән тәмин итү челтәрләрен реконструкцияләү һәм алыштыру.
6. Сәмәкәй авылында яңа су челтәрләре төзү – беренче чиратта (2,5 км) һәм исәпләнгән срокка (3,5 км).
7. су жыю башняларын һәм артезиан скважиналарын исәпкә алу приборлары белән жиһазлау, диспетчерлаштыру системасын кертү;
8. кулланучыларның суны рациональ тотуына һәм су белән тәмин итү системасында су сыйфатын мониторинглау системасын камилләштерүгә контрольне көчәйтү.

Агросәнәгать комплексының гамәлдәге һәм тәкъдим ителә торган эре объектларын (терлекчелек фермаларын) су белән тәмин итүне үз су белән тәмин итү чыганаclarыннан оештыру тәкъдим ителә (арт.скважиналар, чишмәләр каптажы һ. б.).Скважиналарның урыны һәм саны сынау суырткычларыннан һәм скважина дебитын билгеләгәннән соң төгәл ачыклана.

Суүткәргечнең диаметрларын, челтәрләрен һәм корылмаларын исәпләү, территорияне проектлауның геологик, геоморфологик һәм гидрогеологик шартларын исәпкә алып, проектлауның алдагы стадияләрендә башкарыла.

Расчетное водопотребление населением

№ п/п	Наименование сельских поселений и населенных пунктов	Коммунальный сектор Число жителей Среднесуточ.расход, м3/сут					Qmax, м3/сут	Неучтенные расходы, м3/сут	Полив, м3/сут	Пожаротушение, м3/сут	Итого, м3/сут
		(1)	(2)	(3)	(4)	Qср, м3/сут					
Существующее положение											
1	с.Семекеево	-	99 18,81	322 45,08	74 2,96	495 66,85	80,22	10,0	29,7	54,00	160,58
2	д.Кугашево	-	60 11,40	196 27,44	45 1,80	301 40,64	48,77	6,10	18,06	54,00	126,93
3	д.Сантово д.Ургуда	-	41 7,79	134 18,76	30 1,20	205 27,75	33,30	4,16	12,3	54,00	103,76
1 очередь реализации (2030г.)											
1	с.Семекеево	-	148 28,12	317 44,38	24 0,96	489 73,46	88,15	11,0	29,34	54,00	167,82
2	д.Кугашево	-	89 16,91	191 26,74	14 0,56	294 44,21	53,05	6,63	17,64	54,00	131,32
3	д.Сантово д.Ургуда	-	60 11,40	126 17,64	9 0,36	195 29,40	35,28	4,41	11,7	54,00	105,39
Расчетный срок реализации (2035г.)											
1	с.Семекеево	-	161 30,69	297 41,58	-	458 72,71	86,60	10,8	27,48	54,00	164,48
2	д.Кугашево	-	84 15,96	155 21,7	-	239 37,66	45,19	5,65	14,34	54,00	119,18
3	д.Сантово д.Ургуда	-	56 10,64	104 14,56	-	160 25,2	30,24	3,78	9,6	54,00	97,62

2. Су жибөрү

Исәп-хисап чыгымнары

Торак пунктларның канализация системасын проектлаганда торак һәм ижтимагый биналардан көнкүрөш агып төшүчө суларын тәүлеклек уртача исәпләнгән су агызуны, территорияләргә һәм Яшел утыртмаларга су сибүгә тотылган суны исәпкә алмыйча, уртача тәүлеклек исәпләнгән су кулланыуга тигез итеп кабул итәргә кирәк.

Гамәлдәге хәлгә, программаны гамәлгә ашырунын барлык срокларына исәп-хисап нәтижәләре:

Су агызуның чагыштырма нормалары

№ пп	Степень благоустройства жилых домов	$q_{ж}$, л/сут
1	Здания, оборудованные внутренним водопроводом, канализацией, централизованным горячим водоснабжением	250
2	Тоже с местными водонагревателями	190
3	Тоже без ванн	120
4	Дома с водопользованием из водоразборных колонок	25

Расчетное водоотведение населением

№ пп	Наименован ие сельских поселений и населенных пунктов	Коммунальный сектор					Qmax, м3/сут	Неучтенные расходы, м3/сут	Итого, м3/сут
		Число жителей		Среднесуточ.расход, м3/сут					
		(1)	(2)	(3)	(4)	Qср, м³/сут			
Существующее положение									
1	с.Семекеево	-	99 18,81	322 45,08	74 2,96	495 66,85	80,22	3,34	83,56
2	д.Кугашево	-	60 11,40	196 27,44	45 1,80	301 40,64	48,77	2,03	50,8
3	д.Саитово д.Ургуда	-	41 7,79	134 18,76	30 1,20	205 27,75	33,30	1,39	34,69
1 очередь реализации (2030г.)									
1	с.Семекеево	-	148 28,12	317 44,38	24 0,96	489 73,46	88,15	3,67	91,82
2	д.Кугашево	-	89 16,91	191 26,74	14 0,56	294 44,21	53,05	2,21	55,26
3	д.Саитово д.Ургуда	-	60 11,40	126 17,64	9 0,36	195 29,40	35,28	1,47	36,75
Расчетный срок реализации (2035г.)									
1	с.Семекеево	-	161 30,69	297 41,58	-	458 72,71	86,60	3,64	90,24
2	д.Кугашево	-	84 15,96	155 21,7	-	239 37,66	45,19	1,88	47,07
3	д.Саитово д.Ургуда	-	56 10,64	104 14,56	-	160 25,2	30,24	1,26	31,5

Халыкның санитария-гигиена шартларын һәм су чыганакларының экологик иминлеген яхшырту максатларында чараларда түбәндәгеләр карала::

1. составына агып төшүче суларны эшкәртү корылмалары кертгән заманча биологик канализация чистарту корылмалары төзү, агып төшүче суларны чистарту дәрәжәсен Сәмәкәй авылында 95м³/тәүлеклек житештерүчәнлегә белән норматив таләпләргә житкерү беренче чиратта;

2. гамәлдәге һәм проектлана торган септиктардан (Сәмәкәй авылы, Күгәш авылы) һәм торак һәм ижтимагый төзелеш чокырларынан агынтыларны чыгаруны оештыру;

3. Сәмәкәй авылында 0,562 км озынлыкта заманча технологияләр нигезендә заманча материаллардан торбалар кулланып канализация челтәрләре төзү беренче чиратта.;

4. чистарту корылмаларына агынты суларны күчерү өчен блоклы канализация насос станциясе төзү.

Тиешле чистарту корылмалары белән үзәкләштерелгән канализация системасын үстергәнче, Ижтимагый-көнкүреш биналарына һәм күпфатирлы (секцион) төзелеш торак йортларына хезмәт күрсәтү өчен, агып төшүче суларны чистартып, жирле канализация урнаштыру тәкъдим ителә;

Терлекчелек фермаларынан су агызу каралмаган. Хайваннарның тереклек эшчәнлегә калдыклары тирес саклагычларга жыела.

Канализация насос станциясенә ихтыяж, аларнын саны һәм житештерүчәнлегә, канализация трассасын салу, ДИАМЕТРЛАРЫН исәпләү һәм ОСның урнашу урыны территорияне проектлаунын геологик, геоморфологик һәм гидрогеологик шартларын исәпкә алып, проектлауның алдагы стадияләрендә ачыкланырга тиеш.

Өске агымны оештыру

Проектлау вакытында торак пунктларда яңгыр канализациясе каралмаган. Табигый авышлык буенча агынтылар табигый рельефның Түбән участкаларына агалар.

Планлаштырыла торган территорияне төзекләндерү, аның гомуми һәм санитария шартларын яхшырту максатларында проектта өске агымны оештыру һәм су агымы челтәрен урнаштыру күздә тотыла.

Беренче чиратта проектта ачык яңгыр яудыру челтәре тәкъдим ителә. Ул катлаулы һәм кыйммәтле корылмалар таләп итми торган иң гади система булып тора.

Авыл жирлегенен бөтен территориясендә, юлнын ике ягындагы ачык лотоклар (кюветлар) буенча – торак пунктларда башкарыла.

Канаулар һәм кюветлар киселешенен күренеше һәм үлчәмнәре гидравлик исәпләү нигезендә билгеләнә. Аларның тирәнлегә 1,2 м дан артмаска тиеш. кюветлар текәлегә 1: 1.5 кюветлар буенча буй авышлыктар 0,003 (0,3%) тан да ким булмаска тиеш.

Юлларны проектлаганда аерым эш проекты белән су агызу лотокларының тирәнлеген, озынлыгын һәм урнашу урынын төгәлрәк билгеләргә.

Юллар аша кюветлардан су агызгычларны тимер-бетон торбалар һәм лотоклар аша үткәергә. Аларның диаметрын, озынлыгын, авышлыгын эш проекты стадиясендә билгеләргә.

Су бассейнын саклауга һәм суның сыйфатына карата югары таләпләрне исәпкә алып, торак пунктлар территориясеннән пычранган жир өсте суларын чистарту корылмалары аша чыгарырга һәм соңыннан, тиешле чистартудан соң, Су кабул итү урыннарына агызырга киңәш ителә.

Территорияне төзекләндерүне арттыру белән, проектта ябык типтагы су агымы челтәре тәкъдим ителә. Ул иң камил һәм территорияләрне төзекләндерүнең барлык таләпләренә дә җавап бирә. Су агымы торба – коллекторларының жир асты челтәреннән тора, өске суларны яңгыр кабул итү коелары кабул итә һәм җыелган суларны су агымы челтәренә җибәрә.

Яңгыр канализациясе (ябык типтагы) челтәре атмосфера суларын юллар, түбәләр һәм мәйданнар территориясеннән агызу өчен каралган.

Торак пунктларның селитеб территорияләрендә урнашкан аеруча пычранган кишәрлекләрдән агып чыккан сулар сулыкларга яисә яңгыр канализациясе челтәренә агызыр алдыннан локаль чистарту корылмаларында чистартылырга тиеш. Чистарту корылмаларына яңгырлар юганда, кар эрегәндә һәм юл өслекләрен юганда барлыкка килә торган суның иң пычрак өлеше бирелергә тиеш.

Яңгырның иң көчле өлешенә һәм эрегән суларның иң күп агып төшүенә караган иң югары чыгымнар чистартылмыйча гына сулыкка ташлана.

Чистарту корылмалары алдында аккумуляцияләү сыешлыгын проектларга кирәк. Әйләнмә линия буенча шартлы чиста яңгыр агынтылары чистартылган агынтылар белән бергә, техник шартларга туры китереп, су кабул итү урыннарына ташлана.

Аккумуляцияләнгән яңгыр агымын 1-2 тәүлек дәвамында каплап торалар. Шул ук вакытта үлчәүле матдәләр һәм ХПК микъдарын 80-90% ка киметүгә ирешелә. Яктыртылган суны агызу вакыты 1-2 тәүлек эчендә кабул ителә.

Күнел ачудан тыш территорияләрдән (сәнәгать предприятиеләре, склад хужалыклары, автохужалыклар һ.б.), шулай ук селитеб территорияләрендә урнашкан аеруча пычранган кишәрлекләрдән (бензин салу станцияләре, автомашиналар кую урыннары, эре автобус станцияләре һ. б.) агып төшүче сулар локаль яки куаклы чистарту корылмаларында аларны сулыкларга яисә челтәргә агызыр алдыннан чистартылырга тиеш. яңгыр канализациясе.

Яңгыр канализациясе коллекторлары буенча чистарту корылмаларына шартлы чиста сулар килергә мөмкин, аларны поселок яңгыр канализациясе челтәренә ташларга рөхсәт ителә:

- шартлы чиста житештерү сулары;
- конденсацияле һәм житештерү аппаратурасын суытудан чистартуны таләп итми торган;
- грунт (дренаж) сулары;
- автомашиналарны локаль чистарту корылмаларында чистартканның соң юудан су.

Бу суларның составы «жир өсте суларын агынты сулар белән пычранудан саклау кагыйдәләре» таләпләрен канәгатьләндерергә тиеш һәм аларны чыгару дәүләт санитария күзәтчелеге органнары тарафыннан расланырга тиеш.

Бер һәм ике катлы төзелешле территорияләрдән яңгыр суларын агызу ачык су агызу жайланмалары (урам лотоклары, юл кюветлары, су агызу канаулары) ярдәмендә проектлана, аларда урамнар, юллар, юллар һәм тротуарлар

киселешендә күперләр яисә торбалар урнаштырыла. Лотокларның буй авышлыгы 0,003 тән ким булмаска тиеш.

Яңгыр кабул итү коелары Түбән төшүләрнен (күтәрелүләрнен) озакка сузылган участокларында, юл чатларында һәм жир өсте сулары агымы ягыннан жәяүлеләр кичүләрнендә, юл тәлинкаләренен пычкысыман профиле янындагы түбән урыннарда, жир өсте сулары агып төшмәгән түбән урыннарда, ишегалды һәм парк территорияләрнендә юл тәлинкаләре буйлап урнаштырыла. Яңгыр кабул итүчеләр Төп коллектор белән ботаклар аша тоташалар.

Су агызу коллекторынын диаметры эш проекты стадиясендә исәпләү белән билгеләнергә тиеш.

Су агымы коллекторларынын нормаль тирәнлегә 2-3 м, иң чик тирәнлегә 5-6 м.

Яңгыр сулары алдан чистартылганнан соң су белән тәмин итү чыганакларынын санитария саклау зонасыннан читтә урнашкан су кабул итү урыннарына агызылырга тиеш.

Су агымынын ябык челтәре борт ташлары белән әйләндереп алынган юллар буенча төзелеш зонасында һәм аз гына авышлыклары 0,004 тән кимрәк булган территорияләрдә, мәйданнарда, жәмәгать биналары урнашкан урыннарда каралган, анда су агызунын ачык төрен куллану төзекләндерү таләпләре күзлегеннән караганда кабул ителми.

Су объектларына ташлана торган агынты суларны чистарту дәрәжәсе "өске суларны агынты сулар белән пычранудан саклау кагыйдәләре" таләпләренә жавап бирергә тиеш. Шартлы чиста яңгыр суларын техник максатларда, зарарсызландырылган явым-төшемнәрне ашлама һәм башка максатларда файдалану мөмкинлекләрен ачыклау зарур.

Чистарту корылмалары тибы һәм су агызу системалары схемалары эш проектлары стадиясендә эшләнәргә тиеш.

Территориядә биналар, корылмалар төзегәндә, асфальт юллар һәм тротуарлар салганда, спорт мәйданчыклары, ял итү зоналары төзегәндә жир өсте суларын филтрлау күләме кимиячәк һәм территорияләрден бирелә торган су күләме артчак.

Жир өсте суларын агызу буенча барлык чараларны да катгый үткәрү бик мөһим.

Алга таба, өске агымны бүлеп бирү чараларынын һәрберсе, территориянен инженер-геологик һәм гидрологик өйрәнелгәнлеген һәм проект карарлары вариантларынын техник-икътисадый чагыштыруларын исәпкә алып, мөстәкыйль проект рәвешендә эшләнәргә тиеш.

Торак пунктларны тулысынча төзекләндерү өчен яңгыр канализациясе проектын эшләү тәкъдим ителә.

3. Территорияне санитар чистарту

Елына 1 кешегә калдыклар туплау нормалары «территорияне санитар чистарту һәм торак урыннарны жыештыру» белешмәлегә (Мәскәү, 1990 ел) һәм СНиП 2.07.01-89 буенча кабул ителә.*:

- каты көнкүреш калдыклары – елына 1,5 - 1,1 м³ (төзекләндерү дәрәжәсенә карап (1 кешегә)),

– 1 м² дан 5-15 кг га кадәр смета,

- выгреблардан сыек-2000 л.

Авыл жирлеге территориясендә яшәүче торак сектордан исәпләү чорларына каты көнкүреш калдыклары күләме таблицада китерелде

Наименование	Объем твердых бытовых отходов, м3		
	Существующее положение 2015г.	Первая очередь с 2016 по 2035гг	Расчетный срок с 2026 по 2035гг
Семекеевское СП	1501,5	14670,0	19282,5

Необходимое количество контейнеров рассчитано по формуле:

$P_{сб} = (C \times T \times K_p) : (V \times K_z)$, где

$P_{сб}$ - количество контейнеров, шт;

T – периодичность вывоза, сут;

$K_p = 1,05$ – коэффициент повторного заполнения отходами контейнеров в результате уборки контейнерной площадки после разгрузки контейнеров;

$V = 1,2$ м3 – объем одного контейнера;

$K_z = 0,75$ – коэффициент заполнения контейнеров.

Суточная норма накопления ТБО рассчитана по формуле:

$C = (P \times N \times K_n)$, где

C – суточная норма накопления ТБО;

P – количество проживающих на территории домовладений и прочих жилых объектов;

N – среднесуточная норма накопления на 1 человека (0,003-0,004 м3), в зависимости от благоустройства жилья;

$K_n = 1,25$ – коэффициент неравномерности накопления ТБО.

В таблице 3.9.3.2 приведено необходимое количество контейнеров и контейнерных площадок для поселения по расчетным периодам.

Необходимое количество контейнеров и контейнерных площадок на расчетные периоды (для жилой застройки)

пп	Наименование	Количество контейнеров, шт.		Контейнерные площадки, шт	
		Первая очередь 2030 г	Расчетный срок 2035 г	Первая очередь 2030 г	Расчетный срок 2035 г
	Семекеевское СП	6	6	6	6

Необходимая норма уборочных машин, согласно СНиП 2.07.01-89, составляет:

- мусоровозы – 20 шт. на 100 тысяч жителей;
- уборочные машины – 60 шт. на 1 млн. м2 площади;
- ассенизационные машины – 20 шт. на 100 тысяч жителей.

Количество уборочного транспорта по расчетным периодам составит:

- на I-ю очередь (с 2026 по 2030 г.г.):

мусоровозы - $20 \times 978 : 100000 = 1$ шт;

ассенизационные машины – $20 \times 978 : 100000 = 1$ шт;

- на расчетный срок 2035 год:

мусоровозы - $20 \times 857 : 100000 = 1$ шт;
ассенизационные машины – $20 \times 857 : 100000 = 1$ шт.

Авыл жирлегенен генераль планында көнкүрөш калдыктарын жыю, чыгару һәм утильлөштөрү системасын оптимальлөштөрү, территорияне санитар чистарту чаралары каралган:

- территорияне планлы-даими санитар чистарту;
- калдыктарны жыю өчен су үткөрми торган контейнерлар урнаштырып, каты өслөклө махсус мөйданчыктар оештыру;
- каты көнкүрөш калдыктары полигонына чүп-чарны дифференциацияле (аерым) жыюны һәм бетерүне оештыру;
- бы көнкүрөш шартларында кулланыла торган энергия саклаучы лампаларны кабул итү һәм аларны агулылыгы югары булган калдыктарны утильлөштөрү урыннарына чыгару буенча кабул итү пункты оештырырга;
- пыяла савыт, пыяла вату, макулатура, металл банкалар, металл ватыктары, пластик һәм пластик шешөлөр, кижө-мамык ватыктары, автомобиль шиннары кабул итү пункты оештырырга
- изоляциялөү катламын өю өчен каты көнкүрөш калдыктары полигонына урам сметасын һәм төзелеш чүп-чарын чыгару.

4. Жылылык белән тәмин итү

Утарны, жәмәгәт төзелешен жылылык белән тәмин итүне – беренче чиратта (2030 ел) һәм исәпләнгән срокка (2035 ел) гамәлгә ашырырга тәкъдим ителә.:

- Утар төзелешө-икө контурлы яки бер контурлы жылылык генераторларынан;
- жәмәгәт учреждениеләре-автоном жылылык чыганактарынан.

5. Газ белән тәмин итү

Халыкның хужалык-көнкүрөш һәм коммуналь-көнкүрөш ихтыяжларына газ чыгымнары Сөмөкәй авыл жирлегө өчен 1 кешегә газ куллануның эреләнгән күрсәткөчләре - 220 нм3/ел буенча 42-101-2003 уртак предприятиесө нигезендө билгеләндө.

Утар төзелешендөгө жирлө жылылык генераторларынан жылыту өчен газ чыгымнары жылылык йөклөнөшенө туры китереп билгеләнгән.

Халыкның коммуналь-көнкүрөш ихтыяжларына беренче чиратта (2030 ел) һәм исәпләнгән срокка (2035 ел) газга ихтыяж таблицада күрсәтелгән.

Халыкның коммуналь-көнкүрөш ихтыяжларына газга ихтыяж

№ пп	Наименование сельских поселений	Годовой расход газа, тыс. нм3/год	
		1-я очередь (2030 год)	Расчетный срок (2035 год)
	Семекеевское	1215,160	1188,54
	Итого:	1215,160	1188,54

Проект барлык объектларны тотрыклы газ белән тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган газүткәргечләрнең гамәлдәге системасыннан максималь файдалануны күздә тотта.

РФ Госгортехнадзорының 2003 елгы «Газ бүлү һәм газ куллану системаларының куркынычсызлык кагыйдәләре» таләпләре нигезендә корыч газүткәргечләр өчен техник диагностика кулланылышка кертелгәннән соң 40 ел узгач башкарылырга тиеш.

Газүткәргечләрнең техник торышы һәм аларны киләчәктә эксплуатацияләү ресурсын билгеләү турында диагностикалау буенча мәгълүматлар булмау сәбәпле, техник чишелешләрдә гамәлдәге газүткәргечләрне максималь саклап калу һәм алардан файдалану күздә тотыла. Житештерүчәнлек буенча гамәлдәге барлык ГРП торак-коммуналь секторны газ белән тәэмин итүне беренче чиратка һәм исәпләнгән срокка тәэмин итәчәк. ГРПНЫ алыштыру таләп ителми.

Торак йортлар төзелүгә бәйле рәвештә Сәмәкәй авыл жирлегендә түбән басымлы газүткәргечләр салу карала (беренче чиратта Сәмәкәй авылында – 2,9 км), Сәмәкәй авылында исәп - хисап срогына-2,9 км).

Сәмәкәй авыл жирлеген газ белән тәэмин итү схемасы инженерлык челтәрләрененң жыелма график материалында китерелгән. Түбән басымлы газ белән тәэмин итү челтәрләрененң озынлыгын проектлауның алдагы стадияләрендә ачыкларга кирәк.

6. Электр белән тәэмин итү

Электр йөкләнешләрен исәпләү

Сәмәкәй авыл жирлегененң коммуналь-көнкүреш секторын (КБС) планлаштыру проекты буенча электр йөкләнешләре ике срокка исәпләнгән:

- беренче чират – 2030 ел.;
- исәпләнгән срок-2035 ел.

Хужалык-көнкүреш һәм коммуналь ихтыяжларның электр йөкләнешен исәпләү бер кешегә электр куллануның эреләштерелгән нормалары буенча РД 34.20.185-94 (изм. 1999)"шәһәр электр челтәрләрен проектлау буенча Инструкция".

Коммуналь-көнкүреш секторының еллык электр куллануы РД 34.20.185-94 буенча исәпләнгән.2.4.4. "Коммуналь-көнкүреш кулланучыларының электр энергиясе чыгымының һәм электр йөкләнеше максимумыннан файдалануның еллык сәгатьләрененң эреләнгән күрсәткечләре". Шул ук вакытта электр энергиясененң чагыштырма чыгымы бер елга 2,170 мең кВт*сәг/кеше тәшкил итә.

Күрсәтелгән эреләндерелгән күрсәткечләр торак һәм жәмәгать биналарында, коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләрендә, транспорт хезмәте күрсәтү объектларында, тышкы яктыртуда электр куллануы

күздә тота. Әлеге мәгълүматлар торак биналарда кондиционерлау, электр жылыту һәм электр жылытуны исәпкә алмый.

Коммуналь-көнкүреш секторының исәп-хисап куәте РД 34.20.185-94 буенча исәпләнгән, табл.2.4.3. "Чагыштырма коммуналь-көнкүреш йөкләнешенен эреләнгән күрсәткечләре". Район өчен электр энергиясенен чагыштырма куәте 0,492 кВт/кеше тәшкил иткән ("Кече" шәһәрләр категориясе, табигый газ плитәләре белән). Таблицада китерелгән күрсәткечләр түбәндәгеләрнен йөкләнешен исәпкә ала: торак һәм жәмәгать биналары (административ, уку, фәнни, дэвалау, сәүдә, тамаша, спорт), Коммуналь предприятиеләр, транспорт хезмәте күрсәтү объектлары (гаражлар һәм автомобильләренә саклау өчен ачык майданчыклар), тышкы яктырту. Таблицада, кагыйдә буларак, шәһәр бүлү чөлтәрләре буенча тукланучы төрле вак сәнәгать кулланучылары (4 пунктта санап үтелгәннәрдән тыш) исәпкә алынмаган.

Электр куллану, куәт күрсәткечләре һәм

коммуналь-көнкүреш секторының трансформатор куәте сроклары буенча

	Исходный год 2025 г.	Первая очередь 2030 г.	Расчетный срок 2035 г.	Прирост на 2035 г. относит.2025 г.
1.Годовое электропотребле ние тыс.кВт*час/год	2172,17	3122,26	3859,69	1687,52
2.Расчетная мощность, кВт	492,49	581,18	621,64	129,15
3.Трансформатор ная мощность (полная мощность), кВА	523,93	611,89	648,56	124,63

Коммуналь-көнкүреш секторының еллык электр куллануы (елга мен кВт*сәг) 7.3 нче таблицада китерелгән коммуналь-көнкүреш секторының исәп-хисап куәте (кВт) 7.4 нче таблицада китерелгән. Коммуналь-көнкүреш секторының (кВА) исәпләнгән трансформатор куәте таблицада китерелгән.

Еллык электр куллану

коммуналь-көнкүреш секторы, мең кВт.бер сәгатъ

Населенные пункты	Этапы расчетного срока		
	Исходный год	Первая очередь 2030 г.	Расчетный срок 2035 г.
Семекеевское СП	2172,17	3122,26	3859,69
с. Семекеево	916,61	1907,25	2868,77
д. Кугашево	444,85	423,15	347,20
д. Саитово	653,17	637,98	518,63
д. Ургуда	157,54	153,88	125,09

Хәзерге вакытта электр энергиясен куллануны үстерүнен исәпләнгән срокларына кадәр фаразланмый. Килеп туган вазгыятькә бәйле рәвештә, районны электр белән тәмин итүнең гамәлдәге схемасын һәм КБС секторы өчен

яна ТПЛАР төзүне тулысынча файдалану мөмкинлөгө бар.планлаштырып тормыйча, бары тик гамәлдәге схеманын эшли алуын тәмин итү һәм искөргән ТП, КТП һәм ВЛНЫ реконструкцияләү мөмкинлөгө генә бар.

7. Слаботочные сети

Проект гамәлдәге элемент системаларыннан телефонлаштыру, телевидение һәм радиофикация системаларын 100% ка проектлауны тәкъдим итә.

Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм аның социаль-икътисадый нәтижеләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген бәяләү, түбәндәге күрсәткечләргә ирешү кирәклеген исәпкә алып, 2025 ел мәгълүматлары белән чагыштыру нигезендә башкарыла:

- халыкны өзлексез эчәр су белән тәмин итү;
- микробиологик күрсәткечләр буенча гигиена таләпләренә жавап бирми торган эчәр суның тикшерелгән пробаларының чагыштырма авырлыгын 2026 елга 0,5 кә кадәр киметү %;
- су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу коммуналь системаларының тузу дәрәжәсе елына 5% ка кимү.

Программа чараларын гамәлгә ашырудан гомуми икътисадый нәтижәгә Сәмәкәй авыл жирлегә территориясендә авыручылар санын киметү, халыкның гомер озынлыгын арттыру, социаль-экологик хәлне яхшырту исәбенә ирешү күздә тотыла.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру Сәмәкәй авыл жирлегә халкын коммуналь инфраструктураның сыйфатлы хезмәтләре белән тәмин итүгә юнәлдерелгән программа чаралары комплексын үтәү юлы белән гамәлгә ашырыла

1. Сәмәкәй авыл жирлегә башкарма комитеты

- Сәмәкәй авыл жирлегенң коммуналь инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын эшли;
- коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерү программасы нигезендә коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан эшләнә торган инвестиция программалары проектларын формалаштыруга техник биремне раслый;
- коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан эерләнгән инвестиция программалары проектларының аларны формалаштыруга расланган техник задание шартларына туры килү-килмәвен һәм аны гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс ихтыяжларын исәпләүнен нигезләлеген тикшерә;
- кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмә күләме һәм коммуналь комплекс оешмасы товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга

тиешле өстәмә күләме турында, шулай ук коммуналь инфраструктура системасына тоташтыруга тариф күләмнәре турында тәкъдимнәр әзерли;

- кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) тәкъдим ителә торган өстәмәне һәм коммуналь инфраструктура системасына тоташу тарифын исәпкә алып, коммуналь комплекс оешмалары товарларыннан һәм хезмәт күрсәтүләреннән файдаланучылар өчен файдалану мөмкинлегенә анализ ясый;

- коммуналь комплексны оештыруның инвестиция программасы проектын һәм әлеге коммуналь комплекс оешмасы тапшырган исәп-хисапларны раслау өчен муниципаль берәмлекнең закон чыгару органына жибәрә;

- коммуналь инфраструктураны үстерү максатларында коммуналь комплекс оешмалары белән әлеге оешманың расланган инвестиция программасын гамәлгә ашыру шартларын билгели торган шартнамәләр төзи;

- коммуналь комплекс оешмаларының инвестиция программалары үтәлешенә мониторинг үткәрә.

2. Тукай муниципаль районының коммуналь комплексын жирлек башлыгы тарафыннан расланган һәм коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерү программасы нигезендә эшлэнгән техник бирем шартлары нигезендә оештыру:

- инвестиция программасы проектын һәм әлеге программаны гамәлгә ашыру өчен бер елга кирәкле финанс ихтыяжларын исәпләүне әзерли;

- инвестиция программасының эзерлэнгән проекты һәм аны гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс ихтыяжларын исәпләү муниципаль берәмлекнең башкарма органына инвестиция программасы проектының аны формалаштыруга расланган техник бирем шартларына туры килүен һәм аны гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс ихтыяжларын исәпләүнең нигезледеген тикшерү өчен тапшыра;

- кирәк булган очракта бирелгән исәп-хисапларның, исәплэнгән финанс ихтыяжларының тәкъдим ителгән инвестиция программасы проектына туры килмәвен яисә күрсәтелгән программа проектының аны эшләүгә техник биремгә туры килмәвен тикшерү нәтижәсендә ачыкланган;

- коммуналь инфраструктураны үстерү максатларында муниципаль берәмлекнең башкарма органы белән расланган инвестиция программасын гамәлгә ашыру шартларын билгели торган шартнамә төзи.

Коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан коммуналь инфраструктура төзүгә һәм модернизацияләүгә алына торган акчалар:

- тоташтыруга тарифның тапкырчыгышына тигез булган һәм сорала торган йөкләнешне тоташтырган өчен түләүләр;

- кулланучылар өчен бәягә (тарифка) һәм кулланучыларга бер ел эчендә куелган хезмәт күләменә (жылылыкка, суга һ.б.) өстәмә арттыруга тигез.

*Основные технико-экономические показатели генерального плана
Семекеевского сельского поселения*

№ п/п	Наименование показателя	Единица измерения	Исходный год (2025 г.)	Первая очередь (2026-2030 гг.)	Расчетный срок (2031-2035 гг.)
1.	Общая площадь территории Семекеевского сельского поселения	га	6622,7	6622,7	6622,77
2.	Общая площадь территории населенных пунктов, в т.ч.:	га	275,8	275,8	275,8
	с.Семекеево	га	149	149	149
	д.Кугашево	га	50,9	50,9	50,9
	д.Саитово	га	40,8	40,8	40,8
	д. Ургуда	га	35,1	35,1	35,1
3.	Население				
3.1	Численность населения - всего, в том числе	чел.	564	660	830
	с.Семекеево	чел.	266	350	510
	д.Кугашево	чел.	138	150	160
	д.Саитово	чел.	120	122	125
	д. Ургуда	чел.	40	38	35
4.	Жилищный фонд				
4.1	Жилищный фонд – всего, в том числе	тыс. кв.м	12,9	15,1	23,7
	с.Семекеево	тыс. кв.м	6,9	8,8	16,5
	д.Кугашево	тыс. кв.м	1,9	2,2	3,1
	д.Саитово	тыс. кв.м	2,9	2,9	2,9
	д. Ургуда	тыс. кв.м	1,2	1,2	1,2
4.2	Новое жилищное строительство за период – всего, в том числе	тыс. кв.м	-	2,2	8,6
	с.Семекеево	тыс. кв.м	-	1,9	7,7
	д.Кугашево	тыс. кв.м	-	0,3	0,9
	д. Саитово		-	-	-
4.3	Средняя обеспеченность населения общей площадью жилья	кв.м./чел.	22,9	22,9	29,5
3.	Объекты социального и культурно-бытового обслуживания населения				
3.1	Детские сады, в т.ч.	мест	20	20	290
	- существующие сохраняемые		20	20	20
	- новое строительство		-	-	270
3.2	Общеобразовательные школы, в т.ч.	мест	70	70	320
	- существующие сохраняемые		70	70	70
	- новое строительство		-	-	250
3.3	Амбулаторно-	посещ./	100	168	300

	поликлинические учреждения, в т.ч.	смену			
	- существующие сохраняемые		100	100	100
	- новое строительство		-	-	200
3.4	Дома культуры и сельские клубы, в т.ч.	мест	200	200	200
	- существующие сохраняемые		200	200	200
	- новое строительство		-	-	-
3.5	Плоскостные спортивные сооружения, в т.ч.	кв.м.	5600	5600	5600
	- существующие сохраняемые		5600	5600	5600
	- новое строительство		-	-	-
3.6	Предприятия бытового обслуживания, в т.ч.	раб.мест	-	-	-
	- существующие сохраняемые		-	-	-
	- новое строительство		-	-	-
3.7	Предприятия торговли, в т.ч.	кв.м. торг.пл.	81	190	-
	- существующие сохраняемые		109,6	109,6	109,6
	- новое строительство		-	-	110
4.	Ритуальное обслуживание населения				
	Общее количество кладбищ, в т.ч.:	га	14,43	14,43	14,43
	с.Семекеево	га	5,52	5,52	5,52
	д.Кугашево	га	2,78	2,78	2,78
	д.Саитово	га	3,48	3,48	3,48
	д. Ургуда		2,65	2,65	2,65
5.	Охрана природы и рациональное природопользование				
5.1	Озеленение общего пользования	га			
5.2	Санитарно-защитное озеленение	га			
5.3	Лесо-луговые пояса	га			
5.4	Население, проживающее в санитарно-защитных зонах	человек			
6.	Транспортная инфраструктура				
6.1	Автомобильные дороги регионального или межмуниципального значения	км	12	12	12
6.2	Автомобильные дороги местного значения	км	21,34	21,34	21,34

Затраты на модернизацию инженерной инфраструктуры.

Развитие систем водоснабжения Семекеевского сельского поселения с 2026 года по 2035 год

№ п/п	Наименование	Площадь участка (га)	Протяженность (км)	Водонапорные башни (шт)	Стоимость СМР в тек ценах (млн.руб.)	Начало стр-ва (год)
1	с.Семекеево					
2	д.Кугашево					
3						
	ИТОГО					

Развитие систем газоснабжения Семекеевского сельского поселения с 2026 года по 2035 год

№ п/п	Наименование	Площадь участка (га)	Протяженность (км)	Стоимость СМР в тек ценах (млн.руб.)	Начало стр-ва (год)
1	с.Семекеево				
2					
3					
	ИТОГО				

Развитие систем электроснабжения Семекеевского сельского поселения с 2026 года по 2035 год

№ п/п	Наименование	Площадь участка (га)	Протяженность (км)	Стоимость СМР в тек ценах (млн.руб.)	Начало стр-ва (год)
1	с.Семекеево				
2					
3					
	ИТОГО				